

# Entrevista a Ramón Lazkano, compositor resident a Mixtur 2015



© Olivier Roller

Aquest dijous, 23 d'abril, arrenca la tercera edició de Mixtur, **festival de músiques de recerca i creació interdisciplinària**, en una proposta que aplega a l'antiga fàbrica Fabra i Coats l'avantguarda de les novetats en l'àmbit de la nova creació musical. Amb una **àmplia programació**, Mixtur 2015 tindrà entre els seus protagonistes el compositor donostiarra Ramón Lazkano, que participarà en diverses activitats del festival i del qual s'interpretarà l'obra *Hatsik-3*, per a violí, clarinet, saxo, viola i piano, a càrrec de l'Ensemble francès 2e2m. Parlem amb Ramón Lazkano a les portes de la inauguració del festival per conèixer més de prop el seu perfil artístic i les qüestions que inundaran la Fabra i Coats en aquests quatre dies de música i recerca.

**RMC.- És compositor resident a l'edició del festival Mixtur 2015, una iniciativa que sorgeix al marge de les institucions, però que en poc temps s'ha fet un espai important en la programació de la nova creació a Barcelona. Quin lloc ocupa la música contemporània en la realitat cultural espanyola?**

R. L.- Per poder contestar convenientment hauria de tenir la convicció de conèixer bé la realitat cultural espanyola, però no és el cas. Per això, les meves apreciacions només són una impressió. Tanmateix, crec que a Espanya hi ha una efervescència, una multitud d'iniciatives promogudes per personalitats apassionades i interessantíssimes que no acaben de trobar el lloc convenient a causa de la manca d'una iniciativa institucional eficaç i compromesa amb la creació musical. El resultat és que hi ha un col·lectiu magníficament format i dinamitzador dels seus entorns, però que no acaba de trobar el seient ideal per fer emergir la seva activitat. Si això ho lliguem amb el desprestigi secular que la cultura i el saber en general, i la música en particular, han tingut en la societat espanyola, som davant d'una situació realment difícil.

**RMC.- En aquesta tercera edició de Mixtur, vostè participarà en una taula rodona en què es**

**parlarà sobre les diferències i semblances entre música contemporània i art sonor. Quina és la seva posició sobre aquesta qüestió?**

R. L.- No hi tinc una posició definida, perquè no em semblen clars els límits que pretenen marcar aquestes definicions: ¿la música contemporània no és una forma d'art sonor? ¿L'art sonor no inclou música contemporània? El problema rau, probablement, en la definició mateixa del concepte "música"... En tot cas, les tendències multidisciplinàries no són exclusives del nostre segle ni de l'anterior, sinó que amaren tota la història del que considerem art.

**RMC.- També participarà com a professor en el taller de composició i experimentació sonora que organitza el festival. Quan es parla d'experimentació o art sonor sovint es cau en l'equivoc de distingir entre la creació amb electrònica i l'exercici més habitual del compositor que "escriu" música en partitures. ¿Realment hi ha una barrera entre l'un i altre tipus d'art sonor o les barreres ja són molt difuses?**

R. L.- La qüestió, sigui de treballar directament amb so, sigui d'escriure, recorre tota la pràctica musical europea des del segle XV. L'escriptura musical ha estat el vehicle de les més grans transformacions i especulacions musicals de la nostra història creativa, i les qüestions que planteja l'electrònica com a tecnologia de producció del so no són diferents de les instrumentals, al marge de les seves característiques pròpies. Com demostren molts compositors del nostre entorn, l'escriptura instrumental inclou possibilitats i realitzacions de propostes sonores inèdites, i la música electrònica pot ser escrita i determinada per tota mena de mitjans conceptuals.

**RMC.- Al festival presenta *Hatsik-3*, per a violí, clarinet, saxo, viola i piano. Què ens pot dir sobre aquesta obra, estrenada el 2004 i sobre la col·laboració amb l'Ensemble 2e2m?**

R. L.- *Hatsik-3* és una obra que forma part de la sèrie *Hatsik*, que, al seu torn, està inclosa en la col·lecció del Laboratori de Guixos composta per una quinzena de peces de diferents tipus i formats entre els anys 2001 i 2011. Va ser estrenada pel Taller Sonor a Cadis el 2005. L'Ensemble 2e2m em va tenir com a compositor en residència el 2011: per a ells vaig escriure la que fins al moment és l'última obra del Laboratori, *Egan-4*. Durant la residència, justament, van interpretar en diversos concerts diverses sèries de la col·lecció, incloent-hi els tres *Hatsik*.

**RMC.- En la seva biografia es pot llegir que després la seva estada a Roma (a la Reial Acadèmia d'Espanya i a l'Acadèmia de França Vil·la Mèdici) va aprofundir en la reflexió sobre el propòsit de la composició i el seu significat, que es cristal·litza en un pensament sobre la intertextualitat, el silenci i l'experiència del so. Quin és per a vostè el sentit de la composició musical als nostres dies?**

R. L.- Crec que compondre pot ser avui un acte de resistència, d'apologia del pensament crític i de l'especulació del so en els seus termes més plurals; la composició, si té tot un sentit artístic, és el lloc de la imaginació, de la invenció, de la llibertat. Un espai crític, perquè si hi ha crisi s'està a la vora de l'abisme (*Schwankungen am Rand* si recordem Lachenmann), i la vora de l'abisme artístic hi ha el vertigen sensual, emocional i intel·lectual. Si fer música pot ser alguna cosa més que decorar els pàrquings i els ascensors, si la música avui encara pot estar feta per ser escoltada i perquè ens commogui de manera insospitada i imprevista, fora dels motlles i dels límits de la comunicació de masses, és perquè hi ha músics que resisteixen amb la seva escriptura, amb el seu so i amb el temps que atorguen al so.